

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วยสารวัตรทหาร

พ.ศ. ๒๕๑๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้.-

ข้อ ๑. ข้อบังคับนี้เรียกว่า " ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ.๒๕๑๙ "

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร พ.ศ. ๒๔๙๒ และบรรดาข้อบังคับ
ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจงอื่น ๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๓. ในข้อบังคับนี้

๓.๑ คำว่า " ทหารสารวัตร " หมายถึงทหารเหล่าทหารสารวัตรที่บรรจุในอัตรากำลัง ของ
หน่วยต่าง ๆ

๓.๒ คำว่า " สารวัตรทหาร " หมายถึงทหารสารวัตรหรือทหารเหล่าอื่นหรือพรรคอื่น ซึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่สารวัตรทหารตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหาร

๓.๓ คำว่า " ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหาร " หมายถึงผู้บังคับบัญชาหน่วยทหาร ที่มีทหาร
สารวัตรอยู่ในบังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่จัดสารวัตรทหารตามที่เหล่าทัพ
กำหนด ในกรณีไม่มีทหารสารวัตรอยู่ในบังคับบัญชา เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารได้ภายในเขตพื้นที่
รับผิดชอบ หรือตามอำนาจที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือแบบธรรมเนียมของทหาร

ข้อ ๔. สารวัตรทหารให้จัดจากทหารสารวัตร ในกรณีไม่มีทหารสารวัตรบรรจุอยู่ในอัตรากำลัง ของ
หน่วยหรือในเหล่าทัพใด ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่จัดสารวัตรทหารตามที่เหล่าทัพกำหนด
จัดทหารเหล่าอื่นหรือพรรคอื่นเป็นสารวัตรทหารได้

ข้อ ๕. การแต่งกายของสารวัตรทหารในขณะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตาม กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และ
แบบธรรมเนียมของทหารที่ว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๖. เพื่อให้การรักษาระเบียบวินัยดำเนินการไปโดยเคร่งครัดรวมถึงการรักษาความสงบเรียบร้อย
และศีลธรรมอันดี ให้สารวัตรทหารมีหน้าที่ดังนี้

๖.๑ สอดส่องตรวจตราให้ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และคนงานในสังกัด
กระทรวงกลาโหม อยู่ในระเบียบวินัยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี

๖.๒ ว่ากล่าว ตักเตือน และจับกุม ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และคนงานในสังกัด
กระทรวงกลาโหมที่กระทำผิด

๖.๓ สืบสวนสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร

๖.๔ ควบคุมการจราจรในกิจการทหาร

๖.๕ รักษาความปลอดภัยทางวัตถุและอารักขาบุคคลสำคัญ

๖.๖ ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรือนจำทหาร และเชลยศึก ทหารพลัดหน่วย พลเรือนผู้ถูก
กักกันในยามสงคราม ตามที่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

๖.๗ กำหนดมาตรการป้องกันอาชญากรรมในวงการทหาร

๖.๘ หน้าที่อื่นตามที่กระทรวงกลาโหมหรือผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารจะกำหนด

ข้อ ๗. สารวัตรทหารมีอำนาจสอบสวนคดีอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารได้ตามที่ผู้บังคับบัญชา
สั่ง ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

ข้อ ๘. สารวัตรทหาร มีอำนาจที่จะปฏิบัติต่อ ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และคนงานใน
สังกัดกระทรวงกลาโหม ผู้ไม่อยู่ในระเบียบวินัย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีซึ่งอยู่ภายนอกที่ตั้งหน่วย
ทหารหรือสถานที่ทำงานตามควรแก่กรณีดังนี้

๘.๑ ว่ากล่าวตักเตือน

๘.๒ จับกุม

๘.๓ ตรวจค้นผู้ถูกจับกุมเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสิ่งของที่ผิดกฎหมายหรือเพื่อใช้ในการ
กระทำที่ผิดกฎหมาย ถ้าผู้ถูกจับกุมเป็นหญิงให้หญิงอื่นเป็นผู้ค้น

๘.๔ ยึดสิ่งของตาม ๘.๓ หรือสิ่งของที่อาจเป็นภัยอันตรายหรือที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในการ
กระทำผิดนั้นได้

ข้อ ๙. ในการจับกุม สารวัตรทหารต้องแจ้งเหตุที่จะจับกุมให้ผู้จะต้องถูกจับกุมทราบ การจับกุม
ให้กระทำโดยละม่อม ถ้าจำเป็นจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ หรือใช้อาวุธเพื่อป้องกันตน ก็ให้กระทำแต่ต้อง
ไม่เกินสมควรแก่เหตุ

ข้อ ๑๐. เมื่อสารวัตรทหารจับกุมผู้ใดแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๐.๑ รายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารทราบโดยเร็ว

๑๐.๒ ผู้ถูกจับกุมสังกัดอยู่ในหน่วยทหารที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยสารวัตร
ทหารที่จับกุม ให้นำตัวผู้ถูกจับกุมส่งหน่วยทหารต้นสังกัดของผู้นั้น หรือรีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกจับกุม
ทราบโดยเร็วเพื่อรับตัว ในกรณีนี้ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชามอบหมายไปรับตัวผู้ถูกจับกุมนั้นโดยเร็ว
และต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

๑๐.๓ ผู้ถูกจับกุมสังกัดอยู่ในหน่วยทหารที่ตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยสารวัตร
ทหารที่จับกุมให้รีบแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกจับกุมทราบโดยเร็วเพื่อรับตัวไปในกรณีนี้ให้ผู้บังคับบัญชา
หรือผู้ที่บังคับบัญชามอบหมายไปรับตัวผู้ถูกจับกุมนั้นโดยเร็ว และต้องไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๑๐.๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการรับตัว ให้สารวัตรทหารควบคุม หรือจัดการเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกจับกุมหลบหนี

ข้อ ๑๑. ในเขตพื้นที่ใดมีหน่วยทหารต่างเหล่าทัพตั้งอยู่เมื่อเห็นเป็นการสมควรผู้มีอำนาจสั่งใช้ สารวัตรทหารในเขตพื้นที่นั้นอาจจัดสารวัตรทหารร่วมขึ้นปฏิบัติภารกิจในบังคับบัญชาของนายทหารเหล่าทัพใดก็ได้ ทั้งนี้ให้ทำความตกลงกันเป็นหนังสือ

ข้อ ๑๒. สารวัตรทหารไม่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ ต่อบุคคลอื่นนอกจากทหาร ข้าราชการ กลาโหมพลเรือน และคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมซึ่งกระทำความผิด เว้นแต่จะได้รับการร้องขอจาก พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ร่วมมือด้วยในเหตุผลอันสมควร หรือเป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๑๓. ให้กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ออกระเบียบปลีกย่อยเพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

(ลงชื่อ) พลเอก ทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

(ทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม